

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
CEZARY BANASIŃSKI**

L.dz. DDK1-61-8/04/HW

Warszawa, dnia 31 marca 2004 r.

DECYZJA nr 4/2004

Na podstawie art. 23 c ust. 1 w związku z art. 23 a ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (tekst jedn. Dz.U. z 2003 r. Nr 86, poz. 804, z 2003 r. Nr 60, poz. 535 i Nr 170, poz. 1652), zwanej dalej „ustawą”, po przeprowadzeniu z urzędu postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, **Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zwany dalej Prezesem Urzędu**, uznaje, że oznaczanie produktu **kukurydza konserwowa à 400g Leader Price**, deklaracją zgodności z *Polską Normą PN-A-77807:1997*, przy jednoczesnym jej nieprzestrzeganiu i wprowadzanie tak oznaczonego produktu do obrotu przez „Rajdimpex” K.B. Rajda Spółka Jawna z siedzibą w Suchej Beskidzkiej przy ul. Mickiewicza 26, **stanowi praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów**, o której mowa w art. 23 a ust. 2 ww. ustawy, polegającą na naruszeniu obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji oraz na dopuszczeniu się godzących w zbiorowe interesy konsumentów czynów nieuczciwej konkurencji, zdefiniowanych w art. 3 ust. 1 oraz art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (tekst jedn. Dz.U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1503, z 2002 r. Nr 197, poz. 1661), zwanej dalej „u.z.n.k.”, **i nakazuje zaniechanie jej stosowania.**

UZASADNIENIE

Dnia 30 stycznia 2004 r., Prezes Urzędu wszczął z urzędu, na podstawie art. 44 ust. 1 w związku z art. 23a ust. 2 ww. ustawy, postępowanie w sprawie stosowania przez „Rajdimpex” K.B. Rajda Spółka Jawna z siedzibą w Suchej Beskidzkiej przy ul. Mickiewicza 26, praktyk

naruszających zbiorowe interesy konsumentów, polegających na naruszaniu obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji oraz na dopuszczeniu się godzących w zbiorowe interesy konsumentów czynów nieuczciwej konkurencji zdefiniowanych w art. 3 ust. 1 oraz art. 10 ust. 1 u.z.n.k..

Podstawę wszczęcia postępowania stanowiły ustalenia dokonane w trakcie kontroli przeprowadzonych w I oraz IV kwartale 2003 r. przez Wojewódzki Inspektorat Inspekcji Handlowej w Kielcach, w sklepie Leader Price z siedzibą w Jędrzejowie przy ul Chrobrego 8. Z ustaleń tych wynika, iż w sprzedaży tej placówki znajdowały się artykuły spożywcze wyprodukowane przez „RAJDIMPEX” K.B. Rajda Spółka Jawna z siedzibą w Suchej Beskidzkiej przy ul. Mickiewicza 26, które w zakresie badanych cech jakościowych nie odpowiadały wymaganiom deklarowanej przez producenta normy *PN-A-77807:1997*.

Kontroli dwukrotnie (w marcu oraz listopadzie 2003 r.) poddano partię **Kukurydzy konserwowej à 400g Leader Price, produkcji „RAJDIMPEX” K.B. Rajda Spółka Jawna z siedzibą w Suchej Beskidzkiej przy ul. Mickiewicza 26, deklarowanej na zgodność z *PN-A-77807:1997***. W wyniku badań przeprowadzonych przez Laboratorium Kontrolno – Analityczne Głównego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Kielcach stwierdzono, iż produkty nie są zgodne z wymaganiami deklarowanej normy *PN-A-77807:1997* i deklaracją producenta z uwagi na:

- niewłaściwy wygląd opakowań jednostkowych tj. lekko zardzewiałą zewnętrzną powierzchnię puszek oraz niewłaściwe cechy organoleptyczne, tj. obecność ziaren uszkodzonych w ilości około 10% (badanie z marca 2003 r.),
- niewłaściwe cechy organoleptyczne tj. obecność ziaren uszkodzonych w ilości około 20% (badanie z listopada 2003 r.).

Postanowienie o wszczęciu postępowania, wraz z zawiadomieniem, doręczono stronie dnia 10 lutego 2004 r..

W piśmie z dnia 18 lutego 2004 r. „RAJDIMPEX” K.B. Rajda Spółka Jawna z siedzibą w Suchej Beskidzkiej przy ul. Mickiewicza 26 przedstawiła swoje stanowisko odnośnie postawionych zarzutów. Strona podniosła, że w obu przypadkach stwierdzenia nienależytej jakości swoich produktów, w odpowiedzi na wystąpienia pokontrolne Inspekcji Handlowej, zobowiązała się do podjęcia działań skierowanych na wyeliminowanie stwierdzonych

uchybień. Z ww. pisma wynika również, że Strona w dalszym ciągu prowadzi działania mające na celu zminimalizowanie prawdopodobieństwa wprowadzania do obrotu produktów niezgodnych z deklarowanymi normami.

Strona podniosła również, że technologia produkcji kukurydzy konserwowej nie pozwala na całkowite wyeliminowanie ziaren uszkodzonych, w związku z czym przyjęto zasadę, że 0,2 % produkowanych opakowań kukurydzy może posiadać wady organoleptyczne.

W odniesieniu do zarzutu niewłaściwego wyglądu opakowań jednostkowych tj. lekko zardzewiałej zewnętrznej powierzchni puszek, Strona podniosła, że *„powodem tego rodzaju wad może być nieprawidłowy sposób składowania względnie magazynowania zakupionych w spółce towarów. Odbiory towaru między innymi w zakresie tego rodzaju wady, jako wad widocznych, dokonywane są przez odbiorców w momencie przekazania (odbioru) towarów bardzo rygorystycznie, w związku z czym za niemożliwe uznać należy by w zakresie tych wad tut. Spółka przekazała towar w wadliwych opakowaniach”*.

Ponadto przedsiębiorca podniósł szereg okoliczności, które nie były przedmiotem przedmiotowego postępowania i nie mają dla jego rozstrzygnięcia żadnego znaczenia.

Zgodnie z zasadą wyrażoną w art. 10 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jedn. Dz.U. z 2000 Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.), strona przed wydaniem decyzji miała możliwość wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań.

W trakcie postępowania Prezes Urzędu ustalił i zważył, co następuje:

Z dniem 1 stycznia 2003 r. weszła w życie ustawa z dnia 12 września 2002 r. o normalizacji (Dz.U. Nr 169, poz. 1386). Art. 5 ust. 3 powyższej ustawy stwierdza, iż stosowanie Polskich Norm jest dobrowolne, jednakże w przypadku, gdy producent deklaruje na opakowaniu zgodność produkowanych wyrobów z określonymi normami przedmiotowymi – zobowiązany jest do tego, aby wyrób wykazywał zgodność z przywołanymi normami. Jak wykazano powyżej, badania pobranych próbek kukurydzy konserwowej à 400 g Leader Price wykazały, iż przedmiotowe produkty są niezgodne z deklarowaną normą.

Takie praktyki przedsiębiorstwa w zakresie oznaczeń handlowych swoich wyrobów są działaniami niewłaściwymi w stosunku do konsumentów i mogą spełniać przesłanki czynów nieuczciwej konkurencji w rozumieniu art. 3 ust. 1 i art. 10 ust. 1 u.z.n.k., polegających na wprowadzaniu do obrotu wyrobów oznaczonych w sposób wprowadzający klienta w błąd co do jakości, składników, sposobu wykonania oraz innych istotnych cech towarów.

Przed wszystkim, praktyki takie wyczerpują przesłanki art. 3 ust. 1 u.z.n.k., który stanowi, iż *czynem nieuczciwej konkurencji jest działanie sprzeczne z prawem lub dobrymi obyczajami, jeżeli zagraża lub narusza interes innego przedsiębiorcy lub klienta.*

Działanie sprzeczne z prawem w tym przypadku polega na naruszeniu następujących przepisów:

- **art. 24 ust. 2 ustawy z dnia 11 maja 2001 r. o warunkach zdrowotnych żywności i żywienia** (Dz.U. Nr 63, poz. 634 z późn. zm.), zgodnie z którego treścią informacje podane na opakowaniu jednostkowym środków spożywczych przeznaczonych bezpośrednio dla konsumenta, nie mogą wprowadzać konsumenta w błąd tekstem lub znakiem graficznym oraz przypisywać środkowi spożywczemu działania lub właściwości, których nie posiada,
- **art. 7 ust. 2 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno – spożywczych** (Dz.U. z 2001 r. Nr 5, poz. 44 z późn. zm.), zgodnie z którego treścią znakowanie artykułu rolno – spożywczego nie może w szczególności wprowadzać w błąd nabywcy co do tożsamości artykułu spożywczego, w tym: rodzaju, właściwości, składu, ilości, trwałości, pochodzenia oraz sposobu produkcji, lub sugerować, że posiada on specjalne właściwości, jeżeli ich nie posiada albo gdy inne artykuły rolno – spożywcze posiadają również takie właściwości.

W przedstawionej sytuacji, oznakowanie wyrobów deklaracją zgodności z Polską Normą przy jej jednoczesnym nieprzestrzeganiu narusza prawo, może prowadzić do konfuzji i mylnych wyobrażeń konsumenta co do jakości, składników oraz innych istotnych cech oferowanego mu produktu. Jak wskazywano powyżej, stosowanie Polskich Norm jest dobrowolne, jednak powoływanie się na nie, obliguje przedsiębiorcę do wypełniania wszystkich ich wymagań.

Odnosząc się do argumentów podniesionych przez „RAJDIMPEX” K.B. Rajda Spółka Jawna z siedzibą w Suchej Beskidzkiej przy ul. Mickiewicza 26 w piśmie z dnia 18 lutego 2004 r. należy stwierdzić, że:

- podjęcie działań, mających na celu wyeliminowanie stwierdzonych w wyniku kontroli przeprowadzonej w marcu 2003 r. przez Inspekcję Handlową uchybień, nie przyniosło oczekiwanych rezultatów, na co wskazują wyniki kontroli przeprowadzonej w listopadzie 2003 r. Współczynnik ilości ziaren uszkodzonych w stosunku do masy netto produktu wzrósł nawet dwukrotnie (z 10 do 20%),
- stwierdzenie, że w ramach ustaleń wewnątrzzakładowych przyjęto zasadę, że 0,2 % produkowanych opakowań kukurydzy może posiadać wady organoleptyczne, nie ma wpływu na ocenę zgodności przedmiotowego produktu z wymaganiami zadeklarowanej przez producenta Polskiej Normy. Ponadto należy zaznaczyć, że badaniu, wykonanemu na podstawie i zgodnie z PN-72/A-75050, poddano losowo wybrane próbki: 3 sztuki spośród 1000 szt. (badanie z marca 2003 r.) oraz 3 szt. spośród 400 szt. (badanie z listopada 2003 r.), co wyklucza możliwość uzyskania w tym zakresie wyników nieobiektywnych oraz krzywdzących dla Strony,
- argument „RAJDIMPEX” K.B. Rajda Spółka Jawna z siedzibą w Suchej Beskidzkiej przy ul. Mickiewicza 26, iż niemożliwym jest, aby ponosiła ona odpowiedzialność w zakresie wady polegającej na lekkim zardzewieniu zewnętrznej powierzchni puszek oraz że uszkodzenia te mogą wynikać z nieprawidłowego magazynowania towaru przez jego odbiorców, nie może zostać uwzględniony, ponieważ Strona nie przedstawiła żadnych dowodów, potwierdzających tę tezę.

Przedmiotowe działanie przedsiębiorcy jednocześnie zagraża i narusza interes klienta, bowiem przez wprowadzenie w błąd napisem na etykiecie, może wpływać na decyzję klienta w zakresie nabycia danego wyrobu. Oznakowanie to zmierza do ograniczenia prawa konsumenta do wyboru i zakupu produktu stosownie do indywidualnych preferencji. Ma zatem negatywny wpływ na jego interes. Oznakowanie to godzi również w zasady uczciwej konkurencji, ze szkodą dla innych przedsiębiorców. Wobec tego narusza dobre obyczaje. Biorąc pod uwagę powyższe, **działanie to stanowi czyn nieuczciwej konkurencji, o którym mowa w art. 3 ust. 1 ww. u.z.n.k.**

Spełniona jest również hipoteza art. 10 ust. 1 u.z.n.k. Czynem nieuczciwej konkurencji jest bowiem również takie oznaczenie towarów albo jego brak, które może wprowadzić klientów w błąd co do pochodzenia, ilości, jakości, składników, sposobu wykonania, przydatności, możliwości zastosowania, naprawy, konserwacji lub innych

istotnych cech towarów. Czynem nieuczciwej konkurencji jest również wprowadzanie do obrotu towarów w opakowaniu mogącym wywołać powyższe skutki. Jak wykazano powyżej, działania przedsiębiorcy wypełniają przesłanki zawarte w cytowanym przepisie.

Na tle przedstawionego powyżej stanu faktycznego stwierdzić należy również, że kwestionowane działania, polegające na oznaczaniu produktów deklaracją zgodności z *Polską Normą PN-A-77807:1997*, przy jednoczesnym jej nieprzestrzeganiu i wprowadzaniu tak oznaczonych produktów do obrotu przez „RAJDIMPEX” K.B. Rajda Spółka Jawna z siedzibą w Suchej Beskidzkiej przy ul. Mickiewicza 26, **stanowią praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów**, o której mowa w art. 23 a ust. 2 ww. ustawy, polegającą na naruszeniu obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji.

Wobec powyższego orzeka się jak w sentencji.

Stosownie do treści art. 78 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (tekst jedn. Dz.U. z 2003 r. Nr 86, poz. 804, z 2003 r. Nr 60, poz. 535 i Nr 170, poz. 1652) w związku z art. 479²⁸ § 1 pkt 1 i art. 479²⁸ § 2 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. Nr 43, poz. 296 z późn. zm.), od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie dwóch tygodni od dnia jej doręczenia, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

Otrzymuje:

„Rajdimpex” K.B. Rajda Spółka Jawna
ul. Mickiewicza 26
34-200 Sucha Beskidzka

Do wiadomości:

Główny Inspektorat
Inspekcji Handlowej
w miejscu

Decyzję podpisał:

z up. Prezesa UOKiK
Dyrektor Departamentu
Jacek Herde

